

Предложения от Конкретния бенефициент в съответствие с писмо вх. № 02-183/15.07.2019 г. и коментари от Министерство на финансите в съответствие с писмо вх. № 0201-48/08.07.2019 г. във връзка с Насоки за кандидатстване по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Студентски практики 2“ на ОПНОИР

№	Лице/Организация	Коментари и предложение	Становище на УО
1	Министерство на образованието и науката /писмо вх. №02-183 от 15.07.2019 г.	По т. 6 на стр. 4 предлагаме текстът: „Като основни проблеми в Стратегията за развитие на висшето образование са очертани...“ да се замени с „Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 г. “.	Приема се. Предложението е отразено в Условието за кандидатстване.
2	Министерство на образованието и науката /писмо вх. №02-183 от 15.07.2019 г.	По т. 6 на стр. 5 предлагаме текстът: „В Стратегията за развитие на висшето образование са идентифицирани основните предизвикателства, свързани с връзката между висшето образование и потребностите на пазара на труда...“ да се замени с „ <i>Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 - 2020 г.</i> “	Приема се. Предложението е отразено в Условието за кандидатстване.
3	Министерство на образованието и науката /писмо вх. №02-183 от 15.07.2019 г.	На стр. 5 предлагаме текстът: „Междувременно някои групи, сред които и младите хора, продължават да срещат трудности при намирането на работа, а системите за образование и обучение не са добре подготвени, за да посрещнат променящите се нужди на пазара на труда. Даването на приоритет на инвестициите в обучението, повишаването на квалификацията и преквалификацията и в по-доброто приважване на образованието в съответствие с потребностите на пазара на труда ще подкрепи растежа в дългосрочен план. От друга страна работодателите често установяват пропуски в познанията и уменията, по-конкретно липсата на „меки умения“ сред завършилите (СЕБЕРОР, 2018). Причина за това е липсата на ефективна координация за изпреварващо предвиждане на търсенето на умения на пазара на труда и осигуряване на съответстващо образование и	Приема се. Предложението е отразено в Условието за кандидатстване.

		<p>обучение." да бъде заменен с <i>„Част от младите хора, продължават да срещат трудности при намирането на работа, а системите за образование и обучение не са добре подготвени, за да посрещнат променящите се нужди на пазара на труда. Даването на приоритет на инвестициите в обучението, повишаването на квалификацията и преквалификацията и по-доброто привеждане на образованието в съответствие с потребностите на пазара на труда ще подкрепи растежа в дългосрочен план. От своя страна работодателите често установяват пропуски в познанията и уменията, по-конкретно липсата на „меки умения“ (организация на време, работа в екип, приоритизиране на задачи, комуникационни, работа под напрежение, решаване на конфликти ситуации и др.) сред завършилите (СЕБЕРОП, 2018). Липсва ефективна координация за изпреварващо предвиждане на търсенето на умения на пазара на труда и осигуряване на съответстващо образование и обучение.“</i></p>	
4	<p>Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.</p>	<p>на и вх. от</p> <p>На стр. 6 предлагаме текстът „-Студенти в технически специалности, включени в практическо обучение - 7 000 (специфичен индикатор за процедурата) да бъде заменен с текста „ -<i>Студенти в технически специалности, включени в практическо обучение - 7 000 (специфичен индикатор за операцията) ”.</i></p>	<p>Не се приема. Предложената формулировка не е коректна, защото КН одобрява критерии за подбор на операция, които се интегрират в насоки за кандидатстване по съответната процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.</p>
5	<p>Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.</p>	<p>на и вх. от</p> <p>На стр. 6 предлагаме текстът „- Студенти в област на висше образование „природни науки, математика и информатика - 2 700 (специфичен индикатор за процедурата) да бъде заменен с текста „ - Студенти в област на висше образование „ природни науки, математика и информатика - 2 700 (специфичен индикатор за операцията) ”.</p>	<p>Не се приема. Предложената формулировка не е коректна, защото КН одобрява критерии за подбор на операция, които се интегрират в насоки за кандидатстване по съответната процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.</p>

6	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от На стр. 6 предлагаме в текстът „- Стойността на индикатора отчита броя на стартиралите студентски практики, независимо от броя на участниците. Един участник (студент) може да бъде включен в практическо обучение, финансирано по ОПНОИР, в т. ч. и по настоящата процедура само по веднъж в рамките на своето обучение за придобиване на всяка една от образователно-квалификационните степени по съответната специалност - съответно бакалавър и магистър" да отпадне частта „финансирано по ОПНОИР". Аргументите за посочената бележка са свързани с това, че по настоящата процедура е стеснен кръгът на студентите, имащи право да кандидатстват за студентска практика. От една страна, в обхвата на дейността попадат студенти само от държавните висши училища, от друга страна - фокусът е върху студентите, които се обучават в приоритетни професионални направления и защитени специалности. В случай, че в Условието за кандидатстване остане и ограничението студентите да са участвали веднъж в практическо обучение, финансирано по ОПНОИР, то възможността за включване в проекта ще е единствено и само за студенти, обучаващи се в първи и във втори курс, като по този начин индикаторът от 44 000 студенти става абсолютно недостижим.	Не се приема. Предложената от УО формулировка гарантира, че няма да се дублират практически обучения за един студент, освен в посочените в Условието за кандидатстване случаи.
7	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от На стр. 6 предлагаме от текста „Студентите, които се обучават по специалности, за които се предвижда обучение само за придобиване на образователно -квалификационна степен магистър, като например специалности Медицина, Дентална медицина, Фармация, Право и др., се допуска да бъдат включени в до две практически обучения, финансирани по ОПНОИР, в т. ч. и по настоящата процедура за целия период на обучението си." да отпадне частта „финансирани по ОПНОИР".	Не се приема. Предложената от УО формулировка гарантира, че няма да се дублират практически обучения за един студент, освен в посочените в Условието за кандидатстване случаи.

8	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	По т. 11 на стр. 8 след текста „В съответствие с §6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ дейностите ще бъдат осъществявани чрез държавните висши училища, получили акредитация и създадени при условия и по ред, определени съгласно Закона за висшето образование (ЗВО).“ да се добави изречението: <i>„Държавните висши училища ще участват в техническото и финансовото изпълнение, включително ще извършват разходи по проекта“.</i>	Приема се. Предложението е отразено в Условието за кандидатстване.
9	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	На стр. 11 предлагаме от текста „В рамките на проекта е допустимо провеждането единствено на допълнително практическо обучение на студенти, което не дублира или замества задължителното по учебен план практическо обучение, ако такова е предвидено.“ да отпадне думата "единствено".	Не се приема. Предложената от УО формулировка гарантира, че няма да се финансират практически обучения, които са част от учебните планове на студентите.
10	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	На стр. 11 предлагаме текста "За да бъде осигурена устойчивост на постигнатите до момента резултати в областта на провеждането на практическо обучение на студенти в реална работна среда, за изпълнението на проекта кандидатът следва да използва създадената в рамките на ОПРЧР 2007-2013 и надградена по процедура „Студентски практики-фаза 1" на ОПНОИР информационна система http://praktiki.mon.bg/sp ." да бъде заменен със следния текст: <i>„За да бъде осигурена устойчивост на постигнатите до момента резултати в областта на провеждането на практическо обучение на студенти в реална работна среда, за изпълнението на проекта кандидатът следва да използва внедрената по процедура „Студентски практики-фаза 1" на ОПНОИР информационна система http://praktiki.mon.bg/sp“.</i>	Приема се. Предложението е отразено в Условието за кандидатстване.
11	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	На стр. 12 предлагаме текстът „Студентската практика следва да се провежда в реална работна среда в рамките на 240 астрономически часа и да изпълнява задачи, възложени от обучаваща организация-работодател съгласно нарочно изготвена програма.“ да бъде заменен със следния текст <i>„Студентската практика следва да се провежда в реална работна среда в рамките на 240 астрономически часа и да</i>	Приема се. Предложението е отразено в Условието за кандидатстване.

			<i>изпълнява задачи, възложени от обучаваща организация-работодател, чрез ментора съгласно изготвена програма."</i>	
12	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	На стр. 14 предлагаме да се извърши редакция на текста "За целите на настоящата процедура не е допустимо получената в резултат на обучението в реална работна среда продукция, ако е приложимо, да бъде реализирана на пазара" и да отпадне изречението "В тази връзка кандидатът следва да предвиди и опише в т. 11 от Формуляра за кандидатстване механизъм, чрез който ще гарантира изпълнението на това задължително условие". Аргументите за посочената бележка са свързани с това, че практикантите се обучават в реална работна среда под наставничеството на ментор и не реализират самостоятелно продукция. Студентите не престоират труд и не получава трудово възнаграждение.	Приема се частично. Направените предложения са отразени в Условието за кандидатстване. Текстът е преформулиран по следния начин: <i>„Настоящата процедура е насочена към провеждане на допълнително практическо обучение на студенти, като не се допускат разходи за самостоятелно производство на продукцията и нейната реализация на пазара вследствие престация на труд от студенти. Изпълнението на горното условие ще се гарантира чрез прилагане на контролните механизми на управляващия орган и бенефициента за проверка на допустимостта на разходите.“</i>
13	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	На стр. 17 в изречението „В съответствие с т. 5.5 от Указанията за опростените варианти за разходите на Европейската комисия (ЕОЕ81Р_14-0017), в процеса на изпълнение на проекта е възможно да се извършва адаптиране на първоначално определения единичен разход." предлагаме думата „адаптиране" да бъде заменена с думата „актуализиране".	Приема се. Предложението е отразено в Условието за кандидатстване.
14	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от	на и вх. от	На стр. 17 в изречението „Адаптирането на единичния разход ще се извършва поотделно за всеки един от посочените по-горе компоненти на разхода." предлагаме думата „адаптирането" да бъде заменена с думата „актуализирането".	Приема се. Предложението е отразено в Условието за кандидатстване.

	15.07.2019 г.		
15	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	<p>На стр. 17 текстът „Адаптиране на разходите за стипендия - Размерът на стипендията (часовата ставка и броят на часовете) е нормативно определен в ПМС № 90/2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации." да бъде заменен със следния текст „Актуализиране на единичния разход ще се извършва поотделно за всеки един от присъщите разходи."</p>
16	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	<p>Предлагаме да отпаднат следните текстове от стр. 17 „В случай че към датата на подаване на проектното предложение сумата от 600 лв., която е приложена при изчисляването на единичния разход и съответства на проекта за промяна на ПМС № 90/2000 г., публикуван за обществено обсъждане на 23.05.2019 г., не е утвърдена от законодателя или е определен друг размер на стипендията, то при подготовката на проектното предложение кандидатът следва да извърши автоматично преизчисляване на единичния разход като сумата от 600 лв. се заменя с нормативно определения размер на стипендията за практикуващия студент, валиден към датата на подаване на проектното предложение.</p> <p>Ако размерът на студентската стипендия бъде увеличен с нормативен акт след като е започнало изпълнението на проекта и това увеличение се основава на статистически данни или друга обективна информация, то УО може да извърши адаптиране на размера на студентската стипендия, съответно да промени стойността на единичния разход за една студентска практика. Адаптираният размер на разхода ще бъде оповестен на интернет страницата на УО и в ИСУН 2020, модул „Кореспонденция" ще бъде изпратено съобщение до бенефициента. Новият размер на единичния разход трябва да се прилага за студентски практики, чието изпълнение е започнало след неговото оповестяване."</p> <p>Мотивите за отпадане на текстовете са свързани с приемането на Постановление № 170 на МС от 08.07.2019 г. за изменение на</p>

		<p>ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 90 на МС от 26.05.2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации.</p>	
17	<p>Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.</p>	<p>На стр. 18 текстът „Адаптиране на присъщите преки разходи може да се извърши от УО, в случай че в хода на изпълнението на проекта разходите за труд на работодателя бъдат увеличени с повече от 20 % спрямо данните на НСИ за 2018 г. или са налице други обективни обстоятелства, които налагат увеличаването на преките присъщи разходи. На база на извършеното адаптиране на присъщите преки разходи, УО ще извършва преизчисление на единичния разход за една студентска практика за съответния период от изпълнението на проекта, като новите размери на единичния разход ще бъдат оповестени на интернет страницата на УО и в ИСУН 2020, модул „Кореспонденция“ ще бъде изпратено съобщение до бенефициента. Новият размер на единичния разход трябва да се прилага за студентски практики, чието изпълнение е започнало след неговото оповестяване.“ да бъде заменен с текста „Актуализирането на присъщите преки разходи се извършва от УО всяка година, считано от 01.01.2021 г., в случай че в хода на изпълнението на проекта минималната за страната работна заплата се повиши с повече от 15 % спрямо МРЗ за страната при стартирането на проекта или са налице други обективни обстоятелства, които налагат увеличаването на преките присъщи разходи. В резултат от положителната динамика на размера на минималната работна заплата Управляващият орган ще извършва преизчисление на единичния разход за една студентска практика за съответния период от изпълнението на проекта, като новите размери на единичния разход ще бъдат оповестени на интернет страницата на Управляващия орган и в ИСУН2020, модул „Кореспонденция“ ще бъде изпратено съобщение до бенефициента. Новият размер на единичния разход трябва да се прилага за студентски практики, договорите, за които са сключени след 1 януари на съответната година, в която се прилага актуализацията.“ Аргументите за предложената промяна са свързани с това, че</p>	<p>Приема се частично. Текстът е променен по следния начин: „Актуализиране на присъщите преки разходи може да се извърши от УО, в случай че в хода на изпълнението на проекта разходите за труд на работодателя бъдат увеличени с повече от 10 % спрямо данните на НСИ за 2018 г. (които следва да бъдат публикувани на 29.11.2019 г.) или са налице други обективни обстоятелства, които налагат увеличаването на преките присъщи разходи. На база на извършеното адаптиране на присъщите преки разходи, УО ще извършва преизчисление на единичния разход за една студентска практика за съответния период от изпълнението на проекта, като новите размери на единичния разход ще бъдат оповестени на интернет страницата на УО и в ИСУН 2020, модул „Кореспонденция“ ще бъде изпратено съобщение до бенефициента. Новият размер на единичния разход се прилага за</p>

		политиката на държавата в областта на доходите на заетите се отразява най-точно с определянето на минималната работна заплата за страната. Следвайки тенденциите за поетапно нарастване на минималните възнаграждения на ментори и академичните наставници, чрез определяне на по-висок размер на единичния разход за една студентска практика, ще бъде отразено желанието на държавата към постигане на ежегоден ръст в заплащането на наетите лица. Увеличението на единния разход следва да е плавно и във всяка година от изпълнението на проекта, считано от 01.01.2021 г.	<i>студентски практики, чиито договори са сключени след публикуване на съобщението на сайта на УО (освен ако в съобщението на УО не е посочена друга конкретна дата, от която да се прилага актуализираният единичен разход)“</i>	
18	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	На стр. 18 в текста „Адаптирането на единичния разход за една студентска практика не може да бъде основание за неизпълнение или частично изпълнение на одобрената дейност или индикатори.“ предлагаме думата „адаптирането“ да бъде заменена с „актуализирането“.	Приема се. Предложението е отразено в Условието за кандидатстване.
19	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	В текста на стр. 18 „Във връзка с горното, при планирането на разходите за провеждане на студентски практики в т. 5 „Бюджет“ на формуляра за кандидатстване, кандидатът може да приложи две стойности на единичен разход:...“ да се замени частта „две стойности“ с „три стойности“.	Не се приема. Съгласно разработената стандартна таблица на разходите за единица продукт (Приложение XII), в Условието за кандидатстване е указано кандидатът да планира две стойности на единичния разход, съответно за периода 2019-2020 и прогнозен размер на единичния разход за периода след 01.01.2021 г., който е определен в съответствие с очакваното увеличение на разходите за труд и по механизма, описан в т. 8 от Приложение XII, като се взема предвид и ограничението, записано в чл. 10в, ал. 2 от ПМС № 90/2000 г. (обн., ДВ, бр. 44 от 2000 г., посл. изм. и доп. ДВ, брой 55 от 12 Юли 2019 г.).

20	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от На стр. 18 предлагаме текста „- Единичен разход в размер на 895 лв. за студентски практики, планирани да започнат в периода 2019-2021 г.; - Прогнозен единичен разход в размер на 920 лв. за студентски практики, планирани да започнат в периода 2022- 2023 г." да се замени със следния текст: „ - Единичен разход в размер на 895 лв. за студентски практики, договорите, за които са сключени за периода 2019 - 2020 г.; - Единичен разход в размер на 909 лв. за студентски практики, договорите, за които са сключени през 2021 г.; - Единичен разход в размер на 920 лв. за студентски практики, договорите, за които са сключени след 01.01.2022 г. до приключване на проекта."	Приема се частично. Текстът е редактиран по следния начин: „- <i>Единичен разход в размер на 895 лв. за студентски практики, договорите, за които са сключени в периода след стартиране на проекта до 31.12.2020 г.; - Единичен разход в размер на 920 лв. за студентски практики, договорите, за които са сключени след 01.01.2021 г. до приключване на проекта и след публикуване на съобщение на сайта на УО.</i> <i>При реалното провеждане на студентските практики се прилага единичният разход, определен от УО съгласно Приложение XII и валиден към датата на сключване на договор за провеждане на студентска практика "</i>
21	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от На стр. 18 предлагаме в частта „Важно!" думите „конкретна дейност" да се заменят навсякъде с „дейността", тъй като дейността е една, т.е. текстът да стане: „ <i>В бюджета не се допуска наличието на разходи, които не са обосновани и обвързани с конкретна дейност от проектното предложение. Всички разходи, обхванати в бюджета на проекта, следва да кореспондират с описанието на дейността във Формуляра за кандидатстване. Дейността следва да набелязва цели, които са конкретни, измерими, постижими, актуални и планирани със срокове. Планираните в бюджета стойности следва да кореспондират с описанието на дейността по проекта и етапите за нейното изпълнение, като ресурсите за осъществяване на дейността, следва да бъдат планирани в подходящо количество и</i>	Приема се. Предложението е отразено в Условиата за кандидатстване.

			<i>качество и при най-добра цена и описани подробно в описанието на съответната дейността. При планирането на разходите в бюджета следва да се спазва оптималното съотношение между използваните ресурси за осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати."</i>	
22	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	На стр. 12 от „Стандартната таблица на разходите за единица продукт по процедура ЕЮ05М2ОР001-2.013 „Студентски практики 2" и методология, обосноваваща изведените размери на разходите" предлагаме да отпадне частта „така и пътуванията на студентите при необходимост".	Не се приема. Предложеният за отпадане текст осигурява възможност за провеждане на студентски практики извън населеното място, в което е висшето училище. Възприетият подход гарантира равнопоставеност и недопускане на дискриминация, основана на местоположението, между различните обучаващи организации, обучаващи студентите.
23	Министерство на образованието и науката /писмо №02-183 от 15.07.2019 г.	на и вх. от	Предлагаме в „Стандартната таблица на разходите за единица продукт по процедура ВО05М2ОР001-2.013 „Студентски практики 2" и методология, обосноваваща изведените размери на разходите" думите „транспортни разходи" да бъдат заменени с „пътни разходи", за да бъде уеднаквен текстът с този на Постановление № 170 на МС от 08.07.2019 г. за изменение на ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 90 на МС от 26.05.2000 г. за условията и реда за предоставяне на стипендии на студентите, докторантите и специализантите от държавните висши училища и научни организации.	Приема се. Предложението е отразено в Стандартната таблица на разходите за единица продукт.
24	Министерство на финансите /писмо № 0201-48 от 08.07.2019 г./	на и вх. от	Процедурата е разработена като попадаща извън обхвата на чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз, а именно като „непомощ" за конкретния бенефициент - Министерство на образованието и науката и на ниво крайни бенефициенти -студенти. В УК е посочено, че провеждането на практическо обучение на студенти в реална работна среда, включително на допълнителна	Приема се. В Условията за кандидатстване е формулиран следния текст: „При осъществяване на обученията в реална работна среда по настоящата процедура няма да се реализира продукция на пазара и

		<p>практическа подготовка извън предвидената по учебен план, е част от общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система под контрола на държавата, упражняван чрез министъра на образованието и науката. Записано е също, че изборът на изпълнители ще бъде извършван по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 - 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. По отношение на продукцията, получена в резултат на обученията, в УК е отбелязано, че за целите на настоящата процедура не е допустимо тя да бъде реализирана на пазара.</p> <p>Наличието на гореизложените условия е предпоставка за реализиране на процедурата извън обхвата на чл. 107 от ДФЕС. В допълнение обаче е необходимо и Администраторът на помощ да прилага такива контролни механизми, които да гарантират изпълнението на тези условия, в т.ч. и за възстановяване само на действително извършени от работодателите разходи.</p>	<p><i>няма да се генерират приходи от обучителните организации, тъй като участието на студенти в практиките не е самостоятелно и не произвежда като резултат краен продукт, генериран при провеждане на практика от страна на студента. Както е посочено по-горе в текста на настоящите Условия за кандидатстване изпълнението на горното условие ще се гарантира чрез прилагане на контролните механизми на управляващия орган и бенефициента за проверка на допустимостта на разходите.“</i></p>
25	<p>Министерство на финансите /писмо вх. № 0201-48 от 08.07.2019 г./</p>	<p>Предвид стопанските дейности, които работодателите обичайно извършват, препоръчваме да бъде въведено изискване и за отделно аналитично отчитане на приходите и разходите им по процедурата, така че да не е възможно стопанските им дейности да се подпомагат с полученото финансиране.</p>	<p>Приема се частично. В Условията за кандидатстване е формулиран следния текст: „Обучителните организации няма да извършват разходи по настоящата процедура и въпреки че те обичайно извършват стопански дейности, тези дейности не се подпомагат с финансирането по процедурата.“</p>